

04. 10. 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

UPRAVNI SUD U SPLITU
PRIMLJENO
Dana: 11. 08. 2021

Poslovni broj: Usž-2764/19-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

R J E Š E N J E

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića, predsjednika vijeća, Blanše Turić i mr. sc. Mirjane Juričić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Republika Hrvatska, zastupanog po Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu, Gundulićeva 29a, koje zastupa Dario Jukić, zamjenik ŽDO u Splitu, protiv tuženika Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalnog sektora za drugostupanjski upravni postupak, Frankopanska 1, Zagreb, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Mirka Rapića, zakonskog zastupnika R.L.E. za popravak i preinake metalnih brodova, Mirko Rapić, trgovac pojedinac, Drniš, Krš 2, radi utvrđivanja zastare prava na naplatu porezne obveze, odlučujući o žalbi zainteresirane osobe protiv presude Upravnog suda u Splitu poslovni broj: 8 Uslpor-18/18-32 od 4. ožujka 2019., u sjednici vijeća održanoj 21. srpnja 2021.

presudio je

Poništava se presuda Upravnog suda u Splitu poslovni broj: 8 Uslpor-18/18-32 od 4. ožujka 2019.

riješio je

- I. Odbacuje se tužba tužitelja.
- II. Odbija se zahtjev zainteresirane osobe za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

1. Pobijanom prvostupanjskom presudom, točkom 1. izreke poništeno je rješenje tuženika Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalnog sektora za drugostupanjski upravni postupak, KLASA:UP/II-410-23/17-01/847, URBROJ:513-04/18-2 od 3. siječnja 2018. Točkom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev zainteresirane osobe za naknadu troškova upravnog spora kao neosnovan.
2. Pobijanim rješenjem tuženika od 3. siječnja 2018. uvažena je žalba zainteresirane osobe te je poništeno rješenje Ministarstva financija, Porezne uprave,

Područnog ureda Split, KLASA: UP/I-416-02/16-01/161, URBROJ: 513-07-17/17-61 od 15. rujna 2017., kojim je odbijen zahtjev tužitelja za utvrđivanje zastare poreznog duga i drugih javnih davanja te je utvrđeno da nije nastupila zastara prava na naplatu duga po različitim osnovama, koji se odnosi na razdoblje 2007. do 2015., u ukupnom iznosu od 20.874.511,95 kn. Ujedno, pobijanim rješenjem tuženika predmet je vraćen na ponovni postupak, uz uputu prvostupanjskom tijelu da za porezne obveze detaljno navedene na stranici 14. citiranog drugostupanjskog rješenja utvrdi je li nastupila zastara prava na naplatu.

3. Pritom tuženik smatra da se podnošenje trgovačkom sudu prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad R.L.E. za popravak i preinake metalnih brodova, Mirko Rapić, trgovac pojedinac, OIB: 74856995382 ne može tretirati kao vođenje postupka naplate pred sudom za vrijeme kojeg zastarni rok ne bi tekao, a budući da se stečajni postupak smatra pokrenutim tek donošenjem rješenja suda o otvaranju stečajnog postupka.

4. Zainteresirana osoba je protiv pobijane presude podnijela žalbu iz svih razloga propisanih odredbom članka 66. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., dalje: ZUS). U žalbi napominje da prvostupanjski sud u pobijanoj presudi nije jasno i nedvojbeno raspravio njegov prigovor o nedopuštenosti tužbe. Ponavlja da tužitelj nema aktivnu legitimaciju za podnošenje bilo kakve tužbe protiv odluke drugostupanjskog upravnog tijela kojim se poništava odluka prvostupanjskog tijela i predmet vraća na ponovno odlučivanje. Ostali navodi žalbe zainteresirane osobe se ne iznose zbog načina na koji je riješena predmetna stvar. Slijedom svega navedenog, zainteresirana osoba u žalbi sadržajno predlaže da ovaj Sud poništi pobijanu presudu.

5. Žalba je osnovana iz razloga navedenih u ovoj presudi i rješenju.

6. Ispitujući pobijanu presudu u dijelu u kojem je osporavana žalbom i u granicama razloga navedenih u žalbi te pazeći na ništavost po službenoj dužnosti sukladno odredbi članka 73. stavka 1. ZUS-a, ovaj Sud je utvrdio da ne postoje pretpostavke za vođenje upravnog spora.

7. Naime, iz podataka spisa predmeta dostavljenog uz žalbu i obrazloženja pobijane presude proizlazi da je prvostupanjski sud u konkretnom slučaju odlučio o tužbenom zahtjevu tužitelja Republika Hrvatska, zastupanog po Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu, za poništavanje rješenja tuženika Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalnog sektora za drugostupanjski upravni postupak, na način da je poništio pobijano rješenje tuženika, kojim je odlučeno o pravu i pravnom interesu zainteresirane osobe u postupku utvrđivanja nastupa zastare prava na naplatu poreznog duga, pokrenutom na zahtjev zainteresirane osobe kao poreznog obveznika.

8. Prvostupanjski sud je u pobijanoj presudi zauzeo stav da se Županijsko državno odvjetništvo u Splitu, koje zastupa tužitelja, osnovano uključilo u upravnu stvar zainteresirane osobe jer se radi o pitanju naplate poreznog duga, koji je prihod Državnog proračuna Republike Hrvatske te imajući u vidu da je u konkretnom slučaju riječ o različitom stavu prvostupanjskog i drugostupanjskog poreznog tijela o pitanju zastare poreznog duga.

9. Takav zaključak prvostupanjski sud temelji na odredbi članka 30. stavka 4. Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine, broj: 76/09., 153/09., 116/10., 145/10., 57/11., 130/11., 72/13., 148/13., 33/15. i 82/15., dalje: ZDO), sukladno kojoj je nadležno državno odvjetništvo ovlašteno zastupati Republiku Hrvatsku u svim

postupcima koji se vode radi zaštite njezinih imovinskih prava i interesa pred sudovima, upravnim i drugim tijelima, ako zakonom ili na njemu utemeljenom odlukom nadležnoga državnog tijela nije određeno drukčije.

10. Odredbom članka 17. ZUS-a propisano je tko može biti tužitelj u upravnom sporu. Sukladno odredbi članka 17. stavka 1. ZUS-a, tužitelj je fizička ili pravna osoba koja smatra da su joj prava i pravni interesi povrijeđeni pojedinačnom odlukom, postupanjem javnopravnog tijela, odnosno propuštanjem donošenja pojedinačne odluke ili postupanja javnopravnog tijela u zakonom propisanom roku ili sklapanjem, raskidom ili izvršavanjem upravnog ugovora. Prema odredbi stavka 2. istog članka ZUS-a, tužitelj može biti osoba koja nema pravne osobnosti ili skupina osoba ako su pojedinačnom odlukom ili postupanjem javnopravnog tijela povrijeđena njihova prava i pravni interesi.

11. Sukladno odredbi članka 17. stavka 3. ZUS-a, tužitelj može biti javnopravno tijelo koje je sudjelovalo ili je trebalo sudjelovati u donošenju odluke, postupanju ili sklapanju upravnog ugovora.

12. Odredbom članka 17. stavka 4. ZUS-a propisano je da tužitelj može biti i državno tijelo ovlašteno zakonom.

13. Ovaj Sud nalazi da u okolnostima konkretnog slučaja tužitelj ne ispunjava niti jednu od pretpostavki iz članka 17. stavka ZUS-a za stjecanje svojstva stranke u ovom upravnom sporu.

14. Naime, iz spisa predmeta proizlazi da pobijanim rješenjem tuženika od 3. siječnja 2018. nije povrijeđeno pravo i pravni interes tužitelja (članak 17. stavak 1. ZUS-a), već da je istim odlučeno o pravu i pravnom interesu zainteresirane osobe.

15. Također, tužitelj nije niti javnopravno tijelo koje je sudjelovalo ili trebalo sudjelovati u donošenju pobijanog rješenja tuženika (članka 17. stavak 3. ZUS-a).

16. Ovaj Sud ocjenjuje kako u odnosu na tužitelja nije ispunjena niti pretpostavka iz članka 17. stavka 4. ZUS-a, a kako to pogrešno tumači prvostupanjski sud u pobijanoj presudi.

17. Naime, odredbom članka 32. stavka 2. ZDO-a propisano je da županijska državna odvjetništva zastupaju Republiku Hrvatsku u postupcima pred županijskim sudom, trgovačkim sudom i upravnim sudom, ako zakonom ili na njemu utemeljenom odlukom nadležnoga državnog tijela nije određeno drukčije.

18. Nadalje, odredbom članka 33. stavka 1. ZDO-a propisano je da je državno odvjetništvo, koje je nadležno prema članku 32. tog Zakona, nadležno i u postupcima u kojima državno odvjetništvo na temelju posebnog zakona ima položaj stranke.

19. Ovaj Sud ukazuje da se u ovoj upravnoj stvari utvrđivanja zastare prava na naplatu porezne obveze kao *lex specialis* primjenjuje Opći porezni zakon (Narodne novine, broj: 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15., 44/16. i 115/16., dalje: OPZ).

20. Odredbom članka 12. stavka 1. OPZ-a propisano je da je porezno-pravni odnos u smislu tog zakona odnos između poreznog tijela i poreznog obveznika koji obuhvaća njihova prava i obveze u poreznom postupku, dok je odredbom stavka 2. istoga članka OPZ-a propisano da su sudionici porezno-pravnog odnosa porezno tijelo i porezni obveznik te osobe koje prema odredbama toga Zakona jamče za plaćanje poreza.

21. Dakle, budući da je odredbom članka 12. OPZ-a, kao odredbom posebnog zakona, propisano tko su sudionici porezno-pravnog odnosa, odnosno tko može biti stranka u poreznom postupku, ovaj Sud ocjenjuje da se aktivna legitimacija tužitelja

prema odredbi članka 17. stavka 4. ZUS-a u konkretnom slučaju ne može izvesti iz odredbe članka 30. stavka 4. ZDO-a, kako to pogrešno smatra prvostupanjski sud.

22. Naime, nije sporno da, sukladno odredbi članka 30. stavka 4. ZDO-a, nadležno državno odvjetništvo zastupa Republiku Hrvatsku kao tužitelja u svim postupcima koji se vode radi zaštite njezinih imovinskih prava i interesa pred sudovima.

23. Međutim, sukladno odredbi članka 33. stavka 1. ZDO-a u vezi odredbe članka 32. stavka 2. ZDO-a, da bi županijsko državno odvjetništvo poduzimalo pravne radnje, postupalo u zaštiti javnog interesa i imalo položaj stranke za zastupanje tužitelja u postupcima pred upravnim sudom, potrebna je ovlast iz posebnog zakona.

24. Kako se u konkretnom slučaju aktivna legitimacija tužitelja ne može izvesti iz odredbi OPZ-a, kao posebnog zakona koji se primjenjuje u ovoj upravnoj stvari, ovaj Sud nalazi da je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio da je tužitelj aktivno legitimiran za podnošenje tužbe u predmetnom sporu.

25. Slijedom navedenog, valjalo je na temelju odredbe članka 74. stavka 2. ZUS-a poništiti prvostupanjsku presudu te odbaciti tužbu tužitelja na temelju odredbe članka 30. stavka 1. točke 2. ZUS-a.

26. Sukladno odredbi članka 79. stavka 1. ZUS-a, ovaj Sud je točkom II. izreke ovog rješenja odbio zahtjev zainteresirane osobe za naknadu troška upravnog spora. To stoga što taj trošak nije bio nužan niti opravdan izdatak koji bi bio potreban za vođenje ovog spora, imajući u vidu da je sud dužan po službenoj dužnosti paziti na aktivnu legitimaciju tužitelja.

U Zagrebu, 21. srpnja 2021.

Predsjednik vijeća
Boris Marković, v.r.

Za točnost otpis - ovlaštenu službenik:

Tanja Nemčić